

121225-1

Jedno úsloví říká, že když dva dělají (nebo říkají) totéž, není to totéž. Toto úsloví je jakýmsi varováním před naší tendencí srovnávat podle vzezření resp. podle vnějšího vzhledu. Je v tom zároveň poukaz k tomu, že to hlavní a rozhodující je až za tímto vzhledem, až za tou vnější stránkou. Někdy to bývá zjednodušováno na varování, abychom nedali na první dojem. Tam už pak dochází k jisté ztrátě: nejde o poukaz k tomu, co je za vnějškem, ale jen k tomu, že okamžitý dojem nemusí být správný, tedy vlastně jen o pobídku k neukvapenosti, k vyčkání, jak se ještě věci vyvinou, jak se něco ještě vyjeví v dalším postupu událostí. I to je ovšem stále ještě poukaz cenný: jde o důraz na to, že věci jsou v pohybu a že okamžitá situace ještě nedovoluje náležitě rozpoznát, oč jde. V obou případech však něco chybí: to, co je nezjevné, se nemusí dříve nebo později a tedy nutně ukázat – za vnější podobou a dojmem z vnější podoby může zůstat i něco, co se nikdy přímo nevyjeví, co na sebe nevezme vnější podobu, ale přesto zůstává nejen čímsi skutečným, ale přímo zásadně a primárně skutečným, a i v dalším vývoji důležitým, „důsažným“. Něco, co se nevyjevuje navenek ihned, může mít značnou důležitost pro některé další etapy vyjevování, aniž ono samo z předchozích chvil či dob zůstává beze změny (na to upozorňuji zejména proto, že býváme často sváděni tradiční představou, že právě to „niterné“ resp. „nepředmětné“ zůstává beze změny, že to je cosi „věčného“). Jinak řečeno: i to, co se momentálně nevyjevuje, zůstává v pohybu, a to nikoli v pouhé změně, ale v pohybu integrovaném, jakoby „organickém“ či „logickém“, ovšem mutatis mutandis, tj. v čemsi podstatném zcela jinak (jde o jinou „změnu“, o jiný typ „dění“, nikoli ještě událostný, jak jej známe ze světa předmětností).

(Písek, 121225-1.)